

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Taloudellinen katsaus

Talvi 2018

Tiedotustilaisuus 17.12.2018

Talousnäkymät

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Reaalitalouden ennuste

17.12.2018 Jukka Railavo, finanssineuvos

Talousnäkymät

Talouden korkeasuhdanne on taittumassa.

Työllisyys on parantunut edelleen nopeasti.

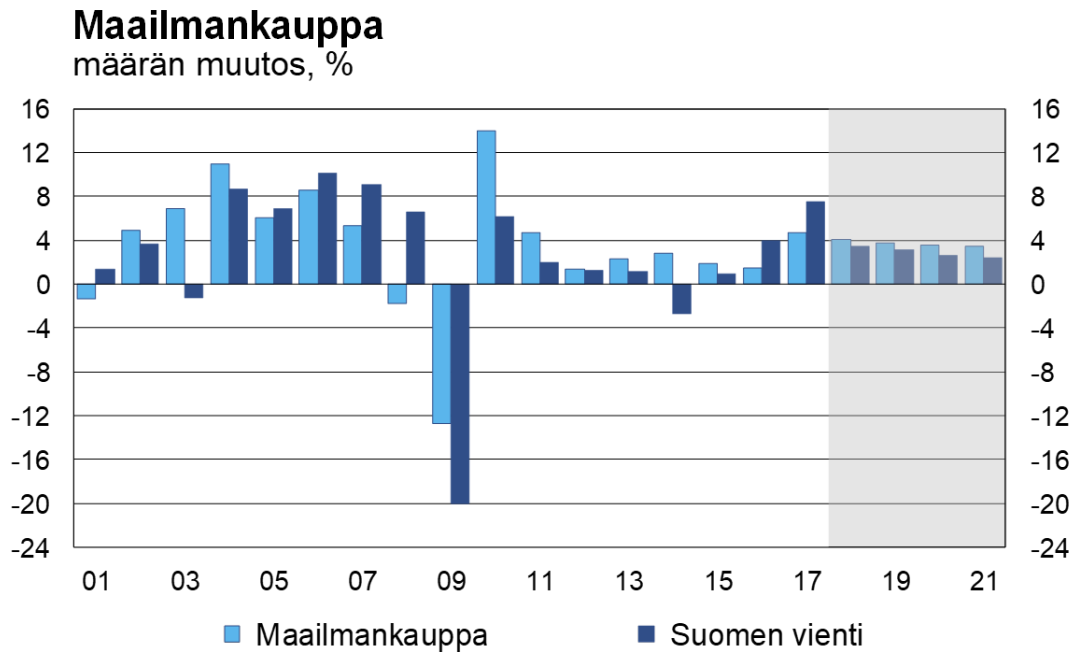
Maailmantalouden kasvu vaimenee.

Viennin näkymät ja investointien
odotukset huononevat.

Talouden kasvu on jatkunut vahvana vuonna 2018

Keskeiset ennusteluvut	2017 mrd. euroa	2016	2017	2018**	2019**	2020**	2021**
		määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	224	2,5	2,8	2,5	1,5	1,3	1,1
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	85	5,6	3,5	2,5	2,3	2,1	2,1
Kokonaistarjonta	309	3,3	3,0	2,5	1,7	1,5	1,4
Tavaroiden ja palvelujen vienti	86	3,9	7,5	3,4	3,1	2,6	2,4
Kulutus	173	1,9	0,8	1,1	1,2	1,1	1,1
yksityinen	122	2,0	1,3	1,0	1,6	1,3	1,2
julkinen	51	1,8	-0,5	1,4	0,4	0,5	0,8
Investoinnit	50	8,5	4,0	2,5	-0,1	1,2	0,3
yksityiset	40	8,7	4,6	2,3	0,8	1,6	1,2
julkiset	9	7,9	1,8	3,2	-4,1	-0,9	-3,8
Kokonaiskysyntä	310	3,3	3,1	2,3	1,6	1,4	1,2
kotimainen kysyntä	224	3,1	1,6	1,9	1,0	0,9	0,7

Maailmantalouden kasvu hidastuu kauppakonfliktien toteutuessa osittain

Lähde: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, Tilastokeskus, VM

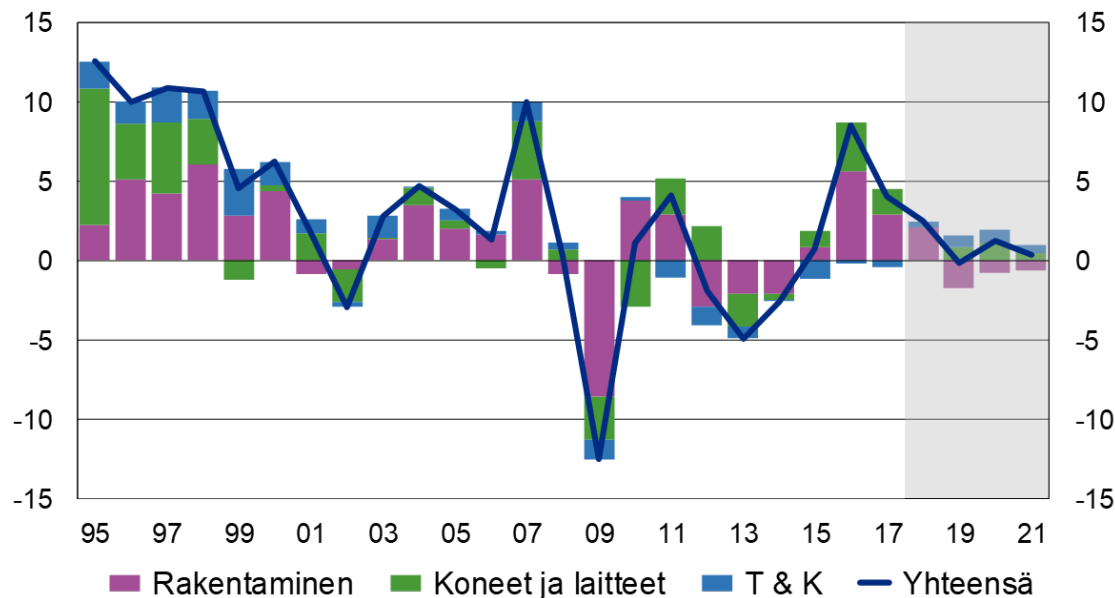
VM34170

- Maailmantalouden nopeimman kasvun vaihe on tältä erää ohi ja kasvu hidastuu lähivuosina.
- Euroalueen näkymät ovat heikentyneet kuluvan vuoden aikana.
- Yhdysvallat on vahvassa vireessä, mutta kasvu hidastuu kohti potentiaalista kasvua.
- Kiinan vienti on kasvanut nopeasti kuluvan vuoden aikana, mutta kauppakonflikti Yhdysvaltojen kanssa varjostaa viennin näkymiä lähivuosina.
- Maailmankaupan kasvuvauhdin hiipuminen, riskien lisääntyminen ja viimeiset tilastotiedot huonontavat Suomen ulkomaankaupan näkymiä koko ennustejaksolla.

Investointien voimakas korkeasuhdanne päättyy

Investoinnit

määrän muutos ja kasvuvaikutukset, %

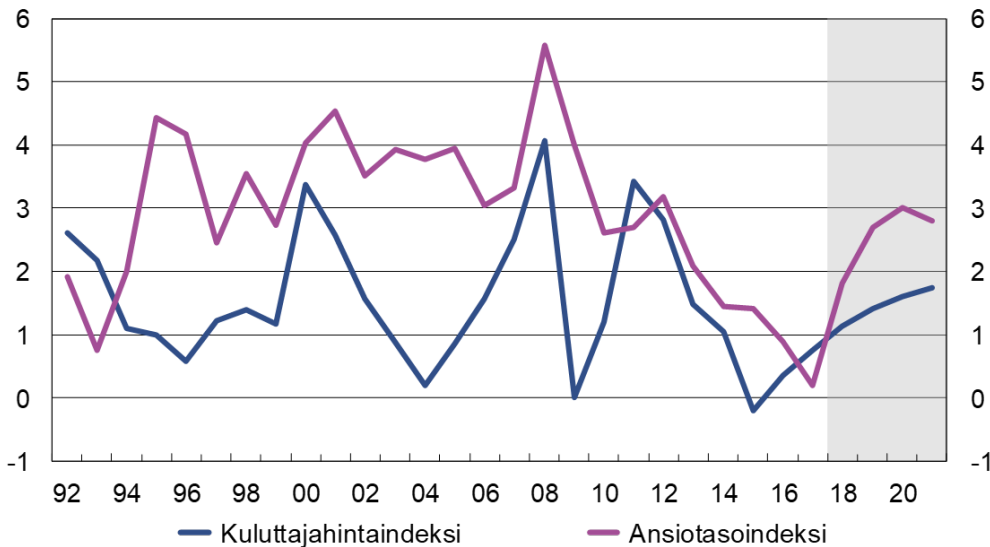
Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

- Yksityisten investointien kasvuvauhti hidastuu koko ennustejaksolla noin 1,5 prosenttiin vuosittain.
- Maailmantalouden heikentyvät kasvunäkymät vähentävät investointihalukkuutta.
- Asuntoinvestoinnit palautuvat poikkeuksellisen korkealta tasoltaan lähemmäs normaalia.
- Suuret investointihankkeet erityisesti metsäteollisuudessa tukevat investointien kasvua.
- Yksityisten investointien suhde BKT:hen jää noin 18 prosenttiin vuonna 2021.

Inflaatio ei kiihdy merkittävästi, vaikka ansiotaso nousee

Kuluttajahinta- ja ansiotasoindeksi
muutos vuodentakaiseen, %

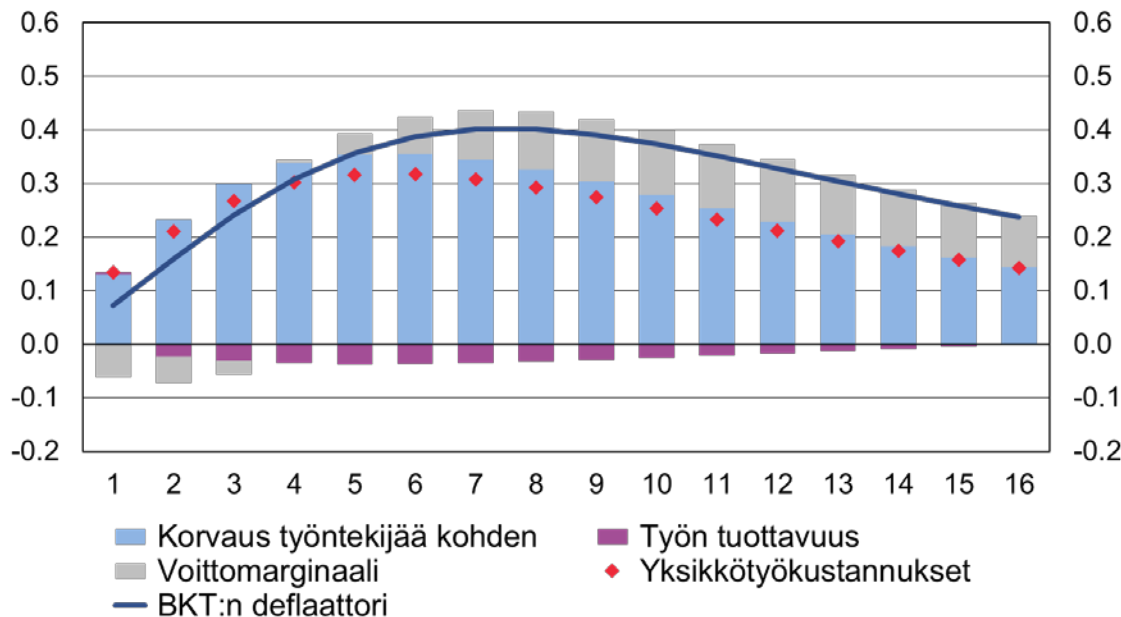
Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

- Kuluttajahintoja ovat nostaneet erityisesti muutokset energian hinnoissa.
- Vuonna 2018 inflaatio on 1,2 % ja 1,4 % vuonna 2019.
- Palveluiden hintojen nousun odotetaan vähitellen nopeutuvan ennustejaksolla palkankorotusten heijastuessa hintoihin.
- Inflaatiopaineiden odotetaan kokonaisuutena pysyvän maltillisina ennustejaksolla.
- Inflaatio jää 1,7 prosenttiin vuonna 2021.
- Nimellisansioiden arvioidaan kasvavan 1,8 % vuonna 2018 ja 2,7 % vuonna 2019.
- Työttömyysasteen laskiessa ja työvoimakapeikkojen lisääntyessä ansiotason lähestyy noin kolmen prosentin vuosittaista kasvuvauhtia.

Tarjontasokin aiheuttaman palkannousun välittyminen hintoihin

Tarjontasokin aiheuttaman palkannousun välittyminen BKT:n deflaattoriin

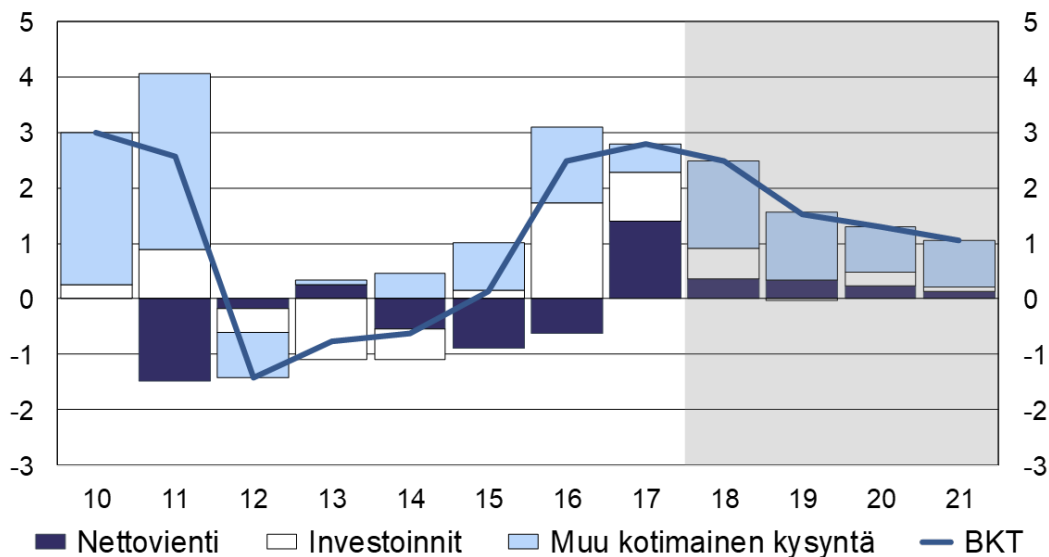

- Kehikko: Palkkojen rooli inflaation kiihtymisessä.
- Tyypillinen negatiivinen tarjontasokki työmarkkinoilla nostaa sekä palkkoja että yksikkötyökustannuksia mutta pienentää voittomarginaaleja lyhyellä aikavälillä.
- Sokin seurauksena palkkakustannukset ja sitä kautta myös yritysten kustannukset sekä hinnat nousevat.
- Tämä johtaa kysynnän, tuotannon ja työllisyyden vähenemiseen.
- Tämän vuoksi voittomarginaalit pienenevät lyhyellä tähtämellä perusuraan nähden.
- Yksikkötyökustannukset nousevat hieman palkkoja hitaammin, koska työn tuottavuus paranee hieman.

Hitaamman kasvun riskit korostuvat edelleen

BKT:n kasvu Suomessa ja siihen vaikuttavat tekijät prosenttiyksikköä

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

- Kaupan esteet ja niiden lisääntyminen hidastaisi myös Suomen viennin kasvua.
- Kiina ja Yhdysvallat ovat globaalien arvoketjujen kautta Suomelle tärkeämpiä kauppakumppaneita kuin mihin pelkät ulkomaankauppatilastot viittaavat.
- Kaupan esteiden jatkuminen voi heikentää Suomen vientiä enemmän kuin vientikysynnän muutosten kautta nähdään.
- Euroopan kannalta keskeiset riskit ovat Italian talouspolitiikan suunta sekä Brexitiin liittyvä epävarmuus.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Julkisen talouden näkymät

17.12.2018 Marja Paavonen, finanssineuvos

Talousnäkymät

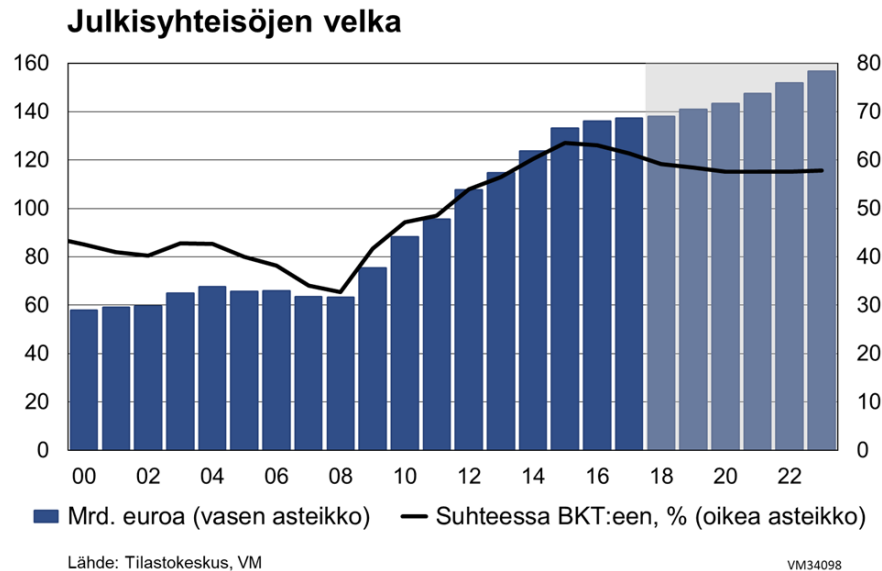
Julkinen talous likimain tasapainottuu vuosikymmenen vaihteessa.

Julkisen talouden alijäämä kasvaa vähitellen jälleen 2020-luvun alkuvuosina.

Sen seurauksena julkinen velka suhteessa BKT:hen kääntyisi uudelleen nousuun.

Menojen ja tulojen välinen epätasapaino uhkaa kasvaa pitkällä aikavälillä.

Julkinen talous vahvistuu vielä lähivuodet mutta alkaa sitten jälleen heikentyä

- Julkinen talous vahvistuu ja tasapainottuu lähivuosina.
- Julkinen velkasuhde laskee samoin vielä lähivuodet.
- Julkinen talous alkaa kuitenkin heikentyä jälleen 2020-luvun alussa, kun
  - talouskasvu hidastuu ja
  - kuluvan hallituskauden vuosittaiset sopeutustoimet päättyvät.

Julkisessa talouden kestävyysvaje on lähes 4 % suhteessa BKT:hen

- Väestön ikääntyminen kasvattaa julkisia menoja ja talouskasvu pysyy pitkällä aikavälillä vaimeana.
- Kestävyysvajearviota on kasvattanut mm. Tilastokeskuksen uusi väestöennuste, joka
  - perustuu aiempaa alempaan oletukseen syntyvyydestä ja nettomaahanmuutosta
  - ulottuu nyt vuoteen 2070 saakka.

Keskeiset taloutta kuvaavat indikaattorit

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
BKT:n määrän muutos, %	2,8	2,5	1,5	1,3	1,1	0,9	0,7
Työttömyysaste, %	8,6	7,5	6,9	6,7	6,6	6,7	6,8
Työllisyysaste, %	69,6	71,6	72,4	73,0	73,3	73,3	73,0
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto¹, % BKT:sta	-0,7	-0,8	-0,4	-0,1	-0,1	-0,3	-0,4
Valtionhallinto	-1,8	-1,3	-0,7	-0,7	-0,3	-0,5	-0,6
Maakuntahallinto					-0,4	-0,4	-0,5
Paikallishallinto	-0,1	-0,6	-0,5	-0,4	-0,4	-0,2	-0,2
Sosiaaliturvarahastot	1,2	1,1	0,8	1,0	0,9	0,9	0,9
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä, % BKT:sta	-0,4	-1,1	-0,8	-0,5	-0,4	-0,6	-0,7
Julkisyhteisöjen velka², % BKT:sta	61,3	59,2	58,4	57,6	57,5	57,6	57,8
Valtionvelka³, % BKT:sta	47,2	45,0	44,5	43,8	43,8	43,7	43,7
Maakuntatalouden velka², % BKT:sta					2,0	2,4	2,7
Paikallishallinnon velka², % BKT:sta	8,6	8,8	9,1	9,2	7,3	7,3	7,4

¹ Valtionhallinnon alijäämäluvut eivät sisällä puolustusvoimien laiva- ja hävittäjähankintoja. Hankinnat kirjautuvat kansantalouden tilinpidon alijäämään suoriteperusteisesti eli hankintojen toimitusajankohtana. Valtion velassa ne kuitenkin näkyvät.

² EDP-velka

³ Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Marja Paavonen, finanssineuvos

Puh. 02955 30187

Jukka Railavo, finanssineuvos

Puh. 02955 30540

Mikko Spolander, ylijohtaja, osastopäällikkö

Puh. 02955 30006

etunimi.sukunimi@vm.fi

vm.fi/talousnakymat

Valtiovarainministeriön viestintä

vm-viestinta@vm.fi

Mediapalvelunumero (ma–pe 8–16) 02955 30500

www.tutkibudjettia.fi

